BENEKLİ

İsmail Kılınç

Pus çöktü şehre. Evlerin ışıkları gösterisini tamamlayan sahneler gibi bir bir söndü. Tüm günün yorgunluğuna rağmen direnmeyi seçiyordum. O gözler kapanmayacak! Uyku denilen şeyi hayattan çalınmış bir baygınlık hâli gibi görüyordum. Gece denilen vakti, en "insansız" zaman dilimi olarak algıladığımdan olsa gerek aşırı sahipleniyordum. Sağlıklı bir birey renklere âşık olur. Kokulardan haz duyar. Lezzetlerden lezzet beğenir. Benim ruhum zifirî karanlıklarda doyuma oluşuyordu. "Müneccim" ve "muvakkit"ler gecelerin kaç saat olduğunu sorgulayadursun, sığınılacak anılar kadar sürem vardı. Yara izlerimden mezarlık, sevdalarımdan orman, korkularımdan dehliz, kaygılarımdan uçak yapıp meçhul ve manasız yerleşkeler kuruyordum. Her melankolik hâl, insanı intihara bir adım daha yaklaştırır. Hücrelerimin öldüğünü hissediyordum. Yavaş yavaş... Bol şekerli ve modern sağlık önderlerinin "asla" dediği çayımdan yudumlarken kaç gündür su içmediğimi sorguladım. "Günde iki litre gam, suyun yerini alır mı hiç!" dedim kendime. Çoğu zaman sessiz ama derin kitaplar aradım. Hayatı magazine çeviren "eğitimci-yazar"larla hiç işim olmuyordu. Dili "naylon tabak gibi lıngırdayan" sözde tahkiyeler de kütüphanemde yer bulamazdı. Bir zaman bir arkadaşım, "Aşırı klasiksin." demişti. İnkâr etmemiştim. Bununla beraber klasik olmanın bir övgü olduğunu, yapaylıktan ayrılan her modern eserin kökünü geleneğin beslediğini söylemiştim. "Ben kökteyim, sen dalda yaprak bile olamıyorsun." demiştim. Ağır gelmiş, o surat düşüklüğü haftalarca gitmemişti.

Kitap okumanın, kitaptan zuhur eden duygu ve düşünceleri ruha dokumanın farklı yönleri vardı. Meçhul bir şehirde her tavırdan insan bulunabilirdi. Kitaplardaki kahramanlar da öyle... Benim zihin şehrimde Faust ile Simurg pekâlâ muhabbet edebilir, Cemal Süreya, Raskolnikov'dan hesap sorabilirdi. "Okumak için hep geceyi seçiyorsun.

Sakinlikten mi?" diye soranlara "Ne kavgalarla ne kaoslarla mücadele hâlindeyim bilseniz!" demem bu yüzdendi.

Soğuk bir güz gecesiydi. "cemre"ye hasret günler yaşıyorduk. Ali Akbaş'ın "Göygöl" şiirini okuyordum. Odamın penceresinden çıt diye bir ses geldi. Bu mevsimde sinek veya böcek sesi olması pek muhtemel görünmüyordu. Sessiz zamanlardaki anlamsız seslerdendir diye geçiştirmiştim. Ancak unutmaya kalmadan daha sertini duydum. Korku ve panikle pencereye koştum. Aşağıda Yusuf'u gördüm. Dövünerek bir şeyler anlatmaya çalışıyor, beni aşağıya çağırıyordu. Pencerenin kolunu çevirip açtım. "Hayırdır Yusuf?" dedim. "İbrahim abi, duydun mu başıma geleni!" dedi. Fazla kurgu okumaktan olsa gerek kafamda nice senaryo dönmeye başladı. Yaşlı bir anası vardı Yusuf'un. İki yıl önce geçirdiği kalp krizinden dolayı yatalaktı. Yusuf bakardı ona. Tertemiz, nur yüzlü bir teyzeydi. Mahallenin çocukları için bir "Kam Ana" gibiydi. Onlara şekerler dağıtır, menkıbeler anlatırdı. "Yoksa Fatma anaya bir şey mi oldu Yusuf?" dedim. "Ağzından yel alsın abim, ama dünya başıma yıkıldı desem yeridir." dedi. Gece zifiri karanlıktı. Odamdan sokağa yansıyan ışık, Yusuf'un üstünün başının kir içinde kaldığını belirginleştiriyordu. Üzerime hırkamı geçirip aşağıya indim. Yusuf, dövüne dövüne yürümeye başladı. Ağzında bir şeyler geveliyordu ama ne dediği bir türlü anlaşılmıyordu. Ben de gayriihtiyari onu takip ediyordum. Evlerine yaklaştık. "Kayboldu hoca, kayboldu." dedi. "Ne kayboldu Yusuf, neyin feryadı bu, söyle artık!" diye çıkıştım. Sesimi yükselttiğimden kafasını pusturarak mırıldanmaya başladı. "Benekli... Yok, gitmiş." dedi. "Benekli ne Yusuf?" dedim. "Gözümün nuru, tavuğum hoca, tavuğum." dedi. Yusuf'la çokça karşılaşır, mahallenin parkında bolca goygoy yapar, umarsız kahkahalar atar, en samimi hâllerimizle renksiz mahalleyi renkli kılardık. Birçok komşum "Şu delide ne buluyorsun?" dese de Yusuf benim için bir cevherdi. Zira insan en saf hâliyle sevgiden, samimiyetten, korkudan, hüzünden, nefretten hasılı net duygulardan oluşurdu. "İnsan" kavramı, benim için eylediklerivle söyledikleri aynı olan varlık demekti. Ne garabettir ki bu tanımlara sadece "deli" diye yaftaladığımız kişiler uyuyordu. Hepimiz onlara göre sahtekâr, düzenbaz, dalkavuk kişilerdik. Tüm bu menfi sıfatların sahipleri "akıllı" eylediği ve söylediği net olanlara ise "deli" olarak nitelendiriliyordu. Bu, benim kendi kafamda halledemediğim bir çıkmazdı. Kendim çıkmazdayken başkalarının "Bu deliyle ne işin var?" sorusunu geçiştirmekten başka çarem yoktu.

İyi bir ustaydı Yusuf. Elinden hemen her iş gelirdi. Sadece elektrik işlerine yanaşmazdı. Babasını trafo tamir ederken elektrik çarpmasında kaybetmişti. Toplasanız pense, kerpeten, tornavida, testere ve çekiç dışında pek aleti de yoktu ama birçok şeyin tamirinde ve imalatında işini görüyordu bunlar. Evet, bazen uzun zaman alıyordu. Hatta belki de günler... Neye mal olursa olsun, Yusuf başladığı işi bitirirdi. Bir şeyi kafasına takması yeterliydi. Başlandıysa bitmeliydi. Ondan samimiyetimize güvenerek kedi ve köpeklere yem ve su vermek için sabit bir yemlik yapmasını istemiştim. Tam bir ay uğraşmış, sonunda çok kullanışlı ve kolay kolay deforme olmayacak bir şey yapmıştı. Önce

iki kazığı toprak zemine günlerce çakmakla uğraştı. Sonra büyük tas şeklinde dört ayrı hazne yaptı. Hazneler kapaklıydı. Kapaklar zincirle bağlıydı taslara. Bu dört ayrı hazneyi yatay şekilde bir ağaç dalına, dalı da yere gömdüğü kütüklere sabitledi. Mahallede aynı hassasiyete sahip kim varsa kedi ve köpeklere yemek artıklarını bırakmaya, durumu olanlar da mama boşaltmaya başlamıştı. Evimde bulduğum bir suntaya tebeşirle "Yusuf Usta Hayratı" yazmış, yemliğin yanına dikey olarak yerleştirmiştim. Utangaç kahkahalar atmış, çok mutlu olmuştu.

Belini sıvazlayarak "Yusuf, tavuk dediğin yeri gelir yolunu şaşırır, pinekler bir yere. Yarın çıkar gelir, kaygılanma! Hadi diyelim gelmedi; varlığı bolluk da yokluğu kıtlık mı!" dedim. Tavuk pininin önünde sağa sola olta atmaya devam etti. Telaşı her hâlinden belliydi. Şayet tavuğu kaybolursa ona aynı cins bir tavuk alacağımı söyledim. Ciddiye bile almadı. Tavuk pininin olduğu bahçenin karşısı, bir ilkokula bakıyordu. "Şimdi buldum seni!" dedi. Neyi buldun, nasıl buldun demeye kalmadan okulun bahçesine koştu. Anlam veremediğim şekilde duvarları, çatıları incelemeye başladı. Avlu duvarına oturup onu izledim. Kendi kendime "Bu deliyle ne işim var!" demedim değil. Belki de mahalleli haklıydı. Koşa koşa geldi. Hızla nefes alıp veriyor, heyecanlı bir edayla bir gizem çözmüş dedektif gibi bana bakıyordu. "Sen bu okulun müdürünü tanırsın hoca!" dedi. "Muhabbetim yok ama tanışırız. Neden ki?" dedim. "Tam tören alanını izleyen kameraya bak, bizim bahçeyi de görüyor." dedi. Anlam veremedim. "Yahu Yusuf, görse ne olacak, tavuğu takibe mi alacaksın?" dedim. "Tavuk bizim avlu duvarından dışarı çıkamaz Hoca, olsa olsa onu biri çalmıştır dedi." Yapma, etme dediysem de yarın dersimin olup olmadığını sorup müdürle görüşmemiz gerektiğini söyleyip eve geçti. Dersim yoktu, bu gecemi okuyarak geçirir, sabaha erken kalkmam diye hayal ederken bir kayıp bir tavuğun hafiyesi olup çıkmıştım. Çünkü biliyordum, sabah erkenden kapıma dayanacaktı Yusuf.

Gece birkaç hikâye okuduktan sonra yatağıma serildim. Yusuf, sabahın sekizinde kapıma dayandı. Bir tavuk için ortalığı ayağa kaldırmasından dolayı çıkıştım. Şaşırdı ama benim kızmalarıma alışıktı. Ben de kendime kızmıştım. Az çok huyunu bildiğim birine uykusuzluğun da etkisiyle fazla tepki göstermiştim. Üzerime eşofmanlarımı giyerek evden çıktım. Suratım turşu satıyor olacak ki Yusuf hiç konuşmuyor, arada bana bakıyor ama sessizliğini bozmuyordu. Okulun bahçe kapısına gelince "Bıktım senden!" manasına gelen bir of çektim. Yusuf gülerek "Yahu hoca, sen çok okuyan adamsın, en sevdiğin kitaplarından birisi kaybolsa onu bulmak için neler yaparsın. Benim tavuk telaşımı neden çok görüyorsun?" dedi. "Gider yenisini alırım Yusuf, neden bu kadar telaşlanayım!" dedim. Yusuf alaycı bir kahkaha attı. "Etme hoca etme, gözünün nuru onlar. Altlarını çizmişsin, notlar almışsın. Sen kitap kaybetsen benden daha deli olursun." dedi. Düşündüm, haklıydı. Söz gelimi babamdan kalan taş baskı Köroğlu kitabımı kaybetsem uyku uyuyamazdım ya da masamın başköşesinde duran sözlüklerimden birisine bir zarar gelse yakınımı kaybetmiş gibi olurdum. Her insanın anlam yüklediği bir şey vardı. Hediye, takı, tesbih,

çakmak, antika bir eşya, bir çiçek veya hayvan… Evet, ben de anlamımı kitaplarla tamamlıyor, onlarla hasbihâl ediyordum. Öğrencilerim bile bana edebiyat öğretmeni değil de "kütüphane öğretmeni" diyorlardı. "Yürü len, yürü!" dedim Yusuf'a. İçeriye girdik. Nöbetçi öğrenciye müdür odasını sorduk. Çocuk "şey, aynen, yani…" gibi sözcüklerle bir şekilde tarif etmeyi başardı. Kapıyı tıklattım. Tok bir ses "Gel!" dedi. İçeriye girdik. Seyrek saçlı, takım elbiseli, göbekli ve pos bıyıklı bir adam karşıladı bizi. Müsait olup olmadığını sorduk. Elinde telefon yüzümüze bile bakmadan "Konu nedir?" diye sordu. Konuyu ucundan kıyısından anlatmaya çalıştım ama pek anlamış gibi görünmüyordu. Ancak kamera kaydı istediğimizi kavramıştı. "Emniyet izni olmadan olmaz!" diyerek telefonla birini aradı. Ben, herhâlde konuyu birine danışacak diye düşünmüştüm. Ancak bize makul bir çözüm sunmadan birisiyle muhabbet etmeye başlamıştı. Yusuf'a baktığımda başını yere eğdiğini, bir yetim gibi çaresiz kaldığını gördüm. Müdürün telefonunu bitirmesini bekledim. Telefonu kapatıp şükür ki yüzüme baktı. "Sanırım demek istediğimi anladınız, niçin beklediniz, başka konu mu var?" dedi. Yusuf'a dışarda beklemesini söyledim. Müdüre kendimin de öğretmen olduğunu, Yusuf'un kimsesizliğini, hayvan sevgisini ve mahalledeki duyarlılıklarını anlattım. O da bana bunca iş yükü arasında bu işle uğraşmanın zorluğundan bahsetti. Kamera kayıt cihazını gösterdim. Cihazdan anladığımı, sessizce izleyip çıkacağımızı ekledim. Zor bela kabul etti. Yusuf'la beraber bir saatimiz görüntüleri incelemekle geçti. Arada bir hizmetlilerin getirdiği çaydan yudumladık. Teşekkür edip çıktığımızda Yusuf'un tüm umutları yok olmuştu. Aç kalan bir sokak köpeği, Yusuf'un benekli tavuğunu…

İnsanların eline fırsat verdiğinde yaranı tazelemek için özel bir çaba harcarlar. Gittiği her yerde benekli tavuğunu yiyen köpeği anlatmış Yusuf. Onlar Yusuf'u nerde görseler "vah benekli" diyerek dalga geçer olmuşlardı. Hatta Yusuf'un adı aradan aylar geçmesine rağmen "benekli deli"ye dönmüştü. "Bunca kediyi köpeği mahallede beslersen başına bunlar gelir." diyen nice insana bizzat şahit olmuştum. Ne var ki Yusuf ne hayvan beslemekten ne de hayvanlara derin anlamlar yüklemekten geri durmuştu. Hayvanları mahalleye doldurduğundan şikâyet eden nice kişiyle inatlaşmış, onlarla kavgaya tutuşmuştu da eyleminden vazgeçmemişti. "Yusuf kuyuda yükseldi, insanlar gökdelenlerde alçalıyor." diyen şairi hatırladım. Ben kitaplarıma sığındım, o hayvanlarında derman aramaya devam etti. Ne ben kurgudan ne o yergiden yıldık. Anlam aramanın çetrefilli yollarında yürümeye devam ettik.

Bir deli, bir akıllı!

S/öz bitti, anlam aramamız bitmedi.